

Czy polskie uczelnie są przyjazne osobom nie(do)słyszającym?

Portal www.sluchowisko.net we współpracy z firmą Oticon Polska przygotował raport na temat przystosowania uczelni wyższych do potrzeb studentów z wad słuchu. Z raportu wynika, niestety, iż w większości polskich uczelni nie jest w pełni przystosowana do potrzeb takich osób.

Na stronie jest napisane: *Na tej liście znajdują się jednak chlubne wyjątki. Wśród uczelni, które najlepiej dostosowały swoją infrastrukturę do potrzeb osób niesłyszących, znajdują się między innymi: Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie, Akademia Podlaska w Siedlcach, Akademia Wychowania Fizycznego w Katowicach, Katolicki Uniwersytet Lubelski, Politechnika Krakowska oraz Politechnika Łódzka.*

Klasyfikacja ta zawiera informacje o obecności punktów indukcyjnych, przenośnych systemów FM w infrastrukturze uczelni oraz dostępnosci osób posługujących się językiem migowym w strukturze kadrowej szkół wyższych. Ranking ten obejmował 58 szkół wyższych, wśród nich znajdują się 4 krakowskie uczelnie.

Nazwa uczelni	Pętla indukcyjna / induktofoniczna	Przenośne urządzenie SM/FM	Tłumacz migowego	Komentarz
AGH	jest	jest	jest	Kadra wyszkolona w zakresie komunikacji z osobami z wad słuchu; przystosowanie akademików – instalacja świetlna zamiast dźwiękowej
PK	jest	jest	jest	Kadra wyszkolona w zakresie komunikacji z osobami z wad słuchu
UEK	jest	brak	jest	Możliwość zmiany formy egzaminu; kursy języka migowego dla studentów i wykładowców; kadra wyszkolona w zakresie komunikacji z osobami z wad słuchu
UJ	jest	jest	brak	Lektoraty językowe; kadra wyszkolona w zakresie komunikacji z osobami z wad słuchu; zmiana formy zaliczenia egzaminu; asystent notatek i spraw formalnych

ródło: www.sluchowisko.net/nowosci/224/Czy-polskie-uczelnie-sa-przyjazne-niedoslyszacym

Ranking nie jest do końca wiarygodny, nie wszystkie informacje zostały sprawdzone i skonsultowane z pracownikami powyższych uczelni. Strona podała informacje, iż „Uczelnie, których zabrakło w przygotowanym przez nas raporcie nie prowadzą działań wspierających

studentów z problemami słuchu lub nie udzieliły nam informacji na ten temat.”

Dla porównania przedstawiamy faktyczną klasyfikację wg Biura ds. Osób Niepełnosprawnych działających przy krakowskiej uczelni.

Nazwa uczelni	P tła indukcyjna i/lub induktofoniczna	Przeno ne urz dzenie SM/FM	Tłumacz migowego
AGH	Jest	Jest	Jest
PK	Brak	Brak	W miar potrzeby jest mo - liwo uzyskania tłumacza
UEK	B dzie w 2011r.	Brak	B dzie, gdy Głusi podejm studia
UJ	Jest	Jest	Jest
UP	Brak	Brak	Jest
UPJPII	Brak	Brak	Brak

Ciesz si , i AGH zostało wysoko ocenione, je li chodzi o przystosowanie do potrzeb osób niesłysz cych. Jednak e nie ma tam jeszcze informacji takich jak lektorat z j zyka angielskiego w małej grupie z wykorzystaniem tablicy interaktywnej, gdy w grupie z osobami słysz cymi trudno byłoby stosowa metody nauczania odpowiednie dla studentów nie(do)słysz cych. Na tych lektoratach jest obecny tłumacz j zyka migowego. Dodatkowo nasi studenci mog nieodpłatnie kserowa notatki z zaj i materiały dydaktyczne, a tak e wypo czy dyktafon. Istnieje równie mo liwo zmiany formy egzaminu (np. zamiana z ustnego na pisemny, wydłu ony czas trwania pracy).

Od 2004 r. organizujemy kursy j zyka migowego dla studentów i pracowników AGH, celem polepszenia kontaktu mi dzy nimi a niesłysz cymi studentami, za

od 2009 r. prowadzony jest lektorat Polskiego J zyka Migowego na AGH. Ponadto wdramy przeprowadzenie konwersacji w Polskim J zyku Migowym, gdy brak znaków migowych zwi zanych z okre lon dziedzin nauki cz sto staje si przyczyn trudno ci w bezpo rednim tłumaczeniu specjalistycznego, technicznego słownictwa. Na tych konwersacjach ka dy niesłysz cy student oraz tłumacze zbieraj słownictwo, które cz sto powtarza si na zaj ciach. W drodze dyskusji i wymiany do wiadczce zostan ustalone znaki, które b d nagrane, a nast pnie odb d si wiczenia praktyczne z u yciem tych znaków. Chcemy w przyszło ci stworzy taki słownik, którym posługiwa si b dziemy na AGH, aby zwi kszy profesjonalizm tłumacze .

Karolina Orzeł (BON AGH)

Studenci niesłysz cy i słabosłysz cy Uniwersytetu Jagiello skiego mog liczy na indywidualny program wsparcia edukacyjnego: współprac konsultanta z wykładowcami, organizac kursów i egzaminów w formie zaadaptowanej (np. zamiana formy pisemnej na ustn , wydłu enie czasu pracy) i wsparcie tłumacza polskiego j zyka migowego lub systemu j zykowo-migowego. Jeste my otwarci te na inne formy wsparcia, w zale no ci od sytuacji konkretnego studenta. Biuro prowadzi mi dzywydziałowy lektorat j zyka angielskiego dostosowany do indywidualnych potrzeb studentów. Przy podziale na grupy brana jest pod uwag nie tylko znajomo j zyka angielskiego przez studenta, ale te jego

pro I lingwistyczny (kompetencje komunikacyjne). Multimedialna pracownia j zykowa wyposa ona jest w tablic interaktywn , p tl induktofoniczn , biurka ułone w podkow i system wietlnego wywoływania do odpowiedzi. Zaj cia odbywaj si w korzystnych warunkach akustycznych i o wietlniowych. W ramach kompleksowego wsparcia biuro prowadzi szkolenia dla kadry akademickiej w zakresie wiadomo ci niepełnosprawno ci, w tym najnowszej wiedzy dotycz cej problematyki zwi zanej z osobami niesłysz cymi i słabosłysz cymi.

Magdalena Sławi ska (BON UJ)

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie stosunkowo niedawno otworzył Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych i dopiero się rozwijamy – stąd brak informacji o naszej uczelni w rankingu. Na chwilę obecną dysponujemy tłumaczami języka migowego, którzy uczą szczerze z Głuchymi studentami na zajęciach. Przy współpracy z PZG organizujemy kursy języka migowego dla pracowników administracyjnych, dydaktycznych oraz studentów uczelni, celem ułatwienia komunikacji. Dodatkowo nasi studenci mogą uczęszczać w ramach zajęć na specjalny lektorat języka angielskiego, dostosowany do potrzeb osób z niedosłuchem. Student może ubiegać się o zmianę

formy egzaminu z ustnego na pisemny oraz o wydłużenie czasu trwania egzaminu. Posiadamy pracownika wyszkolonego w komunikacji z osobami nie(dos)łyszczymi, pomaga on studentom załatwić różnego rodzaju sprawy związane z akademikami, dziekanatem itp. Nadal rozwijamy się w tym kierunku, planujemy zaopatrzenie Biura w system FM oraz zatrudnienie większej ilości tłumaczy władających językiem PJM. Nasza uczelnia również podpisała Porozumienie z innymi uczelniami, co ułatwia organizację różnego rodzaju imprez, wyjazdów, warsztatów.

Anna Suberlak (BON UP)

Na dzień dzisiejszy żadna sala na PK nie posiada ani stałych ani przemieszczalnych urządzeń wspomagających. Zostali przeszkoleni pracownicy działów socjalnych wydziałów, tak aby mogli się porozumieć z niesłyszczymi. W miarę potrzeby jesteśmy gotowi zatrudnić tłumacza języka migowego.

Jan Ortyl (BON PK)

Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie działa od niedawna, w związku z czym organizacja specjalistycznego wsparcia dla osób nie(dos)łyszczących jest w toku. Ponadto na dzień dzisiejszy jedynie jeden nasz student jest osobą z problemami ze słuchem, ale bardzo sprawnie komunikuje się, zatem na ten moment tak specjalistyczny sprzęt jak i tłumacze języka migowego nie są nam potrzebni. Jesteśmy oczywiście otwarci, i w nadchodzącym roku akademickim ten rodzaj wsparcia może być potrzebny, a jeżeli tak, będziemy nad tym pracować.

Monika Pięga (BON UPJPII)

Aktualnie na Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie (UEK) nie studiuje osoby niesłyszczącej, natomiast kilkunastu studentów z niedosłuchem. Wszyscy oni mogą korzystać m.in. z możliwości zmiany formy egzaminu z pisemnej na ustną lub odwrotnie, indywidualnej organizacji zajęć, podziału materiału do nauki na mniejsze partie, dopasowania w większym stopniu charakteru zajęć do indywidualnych możliwości podczas lektoratów z języków obcych. Dodatkowo mogą uczęszczać w ramach zajęć na specjalny lektorat języka angielskiego, dostosowany do potrzeb osób z niedosłuchem. Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych, o ile student akceptuje tę formę wsparcia, informuje na piśmie pracowników naukowo-dydaktycznych, o tym, że w ich grupie jest osoba z dysfunkcją słuchu, zwracając się z prośbą o zwrócenie szczególnej uwagi na tego studenta. Pragniemy zaznaczyć, że Uczelnia jest otwarta i przygotowana na przyjęcie osób niesłyszczących. Studentowi potrzebującemu pomocy tłumacza języka migowego taki tłumacz zostanie przydzielony. Ponadto od trzech lat organizujemy przy współpracy z PZG kursy SJM dla pracowników i studentów naszej uczelni. W tym roku podjęliśmy starania o zorganizowanie kursu PJM, mając wiadomo, że jest on naturalnym językiem niesłyszczących. Jeden z pracowników naszego Biura w lipcu zeszłego roku uczestniczył w Letniej Szkole PJM, może już

zatem prowadzi prostą konwersację w tym języku. Od 2008 r. w ramach współpracy pomiędzy krakowskimi uczelniami organizujemy Dni Integracji – wydarzenie, którego głównym celem jest integracja osób pełnosprawnych z osobami niepełnosprawnymi. Podczas Dni Integracji zapraszamy Głuchych do prezentacji swojej wyjątkowej kultury. W 2008 r. zaprosiliśmy Pawła Polaryckiego z grup niesłyszczących podopiecznych z Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Głuchych im. J. Siostrzyńskiego w Warszawie. Zaprezentowali nam spektakl „wiatr ciszy malowany”. W 2009 r. niesłyszcząca studentka AGH, Anna Butkiewicz, prowadziła krótki wykład na temat *savoir-vivre* Głuchych oraz mini lekcję PJM. Ponadto Międzyuczelniane Centrum Wsparcia Psychologicznego działające przy Biurach ds. ON organizuje warsztaty dla pracowników naukowych i administracyjnych, na których przedstawia problemy dotyczące osób nie(dos)łyszczących, oraz propaguje najbardziej optymalne formy komunikacji z nimi. W tym roku rozpoczęła się budowa nowego pawilonu na terenie kampusu UEK, w którym jedna z sal będzie specjalnie przystosowana do prowadzenia lektoratów w formie alternatywnej między innymi dla osób nie(dos)łyszczących. Sala wyposażona będzie w panel indukcyjny i tablicę interaktywną.

Marzena Dudek (BON UEK)